

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

28 novembre 2005

PROPOSITION DE LOI**renforçant les règles relatives au concours
de plusieurs infractions**(déposée par MM. Bart Laeremans,
Bert Schoofs et Filip De Man)
_____**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

28 november 2005

WETSVOORSTEL**tot verstrenging van de regels betreffende
de samenloop van misdrijven**(ingediend door de heren Bart Laeremans,
Bert Schoofs en Filip De Man)
_____**RÉSUMÉ**
_____*Les auteurs de cette proposition de loi souhaitent,
en cas de concours de plusieurs crimes ou en cas de
concours d'un ou de plusieurs crimes avec un ou plu-
sieurs délits, cumuler les diverses peines.***SAMENVATTING**
_____*De indieners van dit wetsvoorstel willen bij een com-
binatie van verschillende misdaden of bij een combi-
natie van een of meer misdaden met een of meer
wanbedrijven, de diverse straffen optellen.*

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>Vlaams Belang</i>	: Vlaams Belang
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif

QRVA : Questions et Réponses écrites

CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)

CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue)

CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)

PLEN : Séance plénière

COM : Réunion de commission

MOT : Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer

QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden

CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)

CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kaft)

CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)

PLEN : Plenum

COM : Commissievergadering

MOT : Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Toute société se doit de se protéger efficacement contre les criminels, surtout lorsqu'ils sont récidivistes. Or, étrangement, si une aggravation de la peine a été prévue en cas de concours de plusieurs délits, il n'en va pas de même en cas de concours de plusieurs crimes ou en cas de concours d'un ou de plusieurs crimes avec un ou plusieurs délits.

Dans l'état actuel de la législation, l'auteur de plusieurs meurtres n'est pas sanctionné plus sévèrement que la personne qui en a commis un seul.

Celui qui se rend deux fois coupable d'un vol sans qu'une unité d'intention ne soit retenue, s'expose en revanche à une peine deux fois plus lourde que la peine prévue pour un vol unique.

Les auteurs entendent éliminer cette inégalité de traitement découlant de notre législation en prévoyant également le cumul des différentes peines lorsqu'un ou plusieurs crimes sont commis, qu'ils concourent ou non avec des délits. Le plafond que constitue le double du maximum de la peine la plus forte est maintenu, étant entendu que la peine ne peut excéder 40 ans pour les peines à temps. La peine maximale qui puisse être prononcée de cette manière est une double condamnation à perpétuité.

La possibilité ainsi offerte au juge d'infliger éventuellement de très lourdes peines aux auteurs de crimes multiples, doit être interprétée de manière restrictive, conformément à l'article 65 du Code pénal. Les règles existantes en matière d'unité d'intention restent donc applicables.

Dès lors que les crimes et les délits seront désormais soumis aux mêmes règles, les articles 61 et 62 peuvent être abrogés.

En outre, la présente proposition de loi a bien entendu une incidence sur les dispositions légales en matière de libération conditionnelle. Bien qu'ils ne soient pas partisans de ce système, les auteurs proposent cependant, en attendant sa suppression, de l'adapter en fonction de la double réclusion à perpétuité instaurée par la présente proposition de loi.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Een samenleving moet zich op een afdoende wijze beschermen tegen criminelen, zeker wanneer zij er een gewoonte van maken om misdrijven te plegen. Vreemd genoeg is er wel in een strafverzwaring voorzien wanneer er verschillende wanbedrijven na mekaar gepleegd zijn, maar niet bij een combinatie van verschillende misdaden of bij een combinatie van een of meer misdaden, met een of meer wanbedrijven.

Wie meerdere moorden pleegt, wordt in de huidige stand van de wetgeving niet zwaarder gestraft dan hij die één moord pleegt.

Wie tweemaal een diefstal pleegt waarbij geen eenheid van opzet wordt aangenomen, kan daarentegen een straf oplopen die dubbel zo zwaar is dan de straf waarin voorzien is voor een enkelvoudige diefstal.

De indieners willen deze ongelijke behandeling in onze wetgeving wegwerken door in de optelling van de diverse straffen ook te voorzien wanneer er een of meer misdaden zijn gepleegd, al dan niet in combinatie met wanbedrijven. Het plafond van het dubbele van de maximale zwaarste straf wordt gehandhaafd, met een maximum van 40 jaar voor de tijdelijke straffen. De allerzwaarste straf die op deze manier kan worden uitgesproken is tweemaal levenslang.

De mogelijkheid die hier aan de rechter geboden wordt om eventueel zeer zware straffen op te leggen aan meervoudige criminelen, dient anderzijds beperkend te worden uitgelegd conform het artikel 65 van het Strafwetboek. De bestaande regels in verband met de eenheid van opzet blijven dus behouden.

Aangezien de regelingen voor misdaden en wanbedrijven op gelijke voet worden geplaatst, kunnen de artikelen 61 en 62 worden opgeheven.

Vanzelfsprekend heeft dit voorstel ook gevolgen voor de wetbepalingen inzake de voorwaardelijke invrijheidsstelling. De indieners zijn geen voorstander van dit systeem, maar in afwachting van de afschaffing ervan, dient het wel aangepast te worden aan de dubbele levenslange opsluiting die via dit wetsvoorstel wordt ingevoerd.

Bart LAEREMANS (Vlaams Belang)
Filip DE MAN (Vlaams Belang)
Bert SCHOofs (Vlaams Belang)

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 60 du Code pénal, modifié par les lois du 1er février 1977 et du 17 avril 2002, est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 60 – Sans préjudice de l'application de l'article 65, en cas de concours de plusieurs délits ou de plusieurs crimes, ainsi que lorsqu'un ou plusieurs crimes concourent, soit avec un ou plusieurs délits, soit avec une ou plusieurs contraventions, les peines seront cumulées sans qu'elles puissent néanmoins excéder le double du maximum de la peine la plus forte, avec un maximum de quarante ans d'emprisonnement pour les peines à temps.

En application du présent article, la réclusion à perpétuité peut être prononcée deux fois.».

Art. 3

L'article 61 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 23 janvier 2003, est abrogé.

Art. 4

L'article 62 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 23 janvier 2003, est abrogé.

Art. 5

L'article 2, alinéa 2, 1°, c, de la loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964, est complété comme suit:

«et, en cas de condamnation à une double peine privative de liberté à perpétuité, avoir subi vingt ans de cette peine, ou, en cas d'arrêt de condamnation ayant

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 60 van het Strafwetboek, gewijzigd bij de wetten van 1 februari 1977 en 17 april 2002, wordt vervangen als volgt:

«Art. 60 - Onverminderd de toepassing van artikel 65, worden bij samenloop van verscheidene wanbedrijven of verscheidene misdaden, alsook in geval van samenloop van één of meer misdaden met een of meer wanbedrijven of overtredingen, alle straffen samen opgelegd, zonder dat zij evenwel het dubbele van het maximum van de zwaarste straf te boven mogen gaan en met een maximum van veertig jaar gevangenisstraf voor de tijdelijke straffen.

Levenslange opsluiting kan, bij toepassing van dit artikel, twee maal worden uitgesproken.».

Art. 3

Artikel 61 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 23 januari 2003, wordt opgeheven.

Art. 4

Artikel 62 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 23 januari 2003, wordt opgeheven.

Art. 5

Artikel 2, tweede lid, 1°, c, van de wet 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen door de wet van 1 juli 1964, wordt aangevuld als volgt:

«en, in geval van een veroordeling tot een dubbele levenslange vrijheidsbenemende straf, twintig jaar van deze straf hebben ondergaan, of, indien in het arrest

prononcé la même peine et constaté que le condamné se trouvait en état de récidive légale, avoir subi vingt-huit ans de ladite peine;».

4 octobre 2005

van dergelijke veroordeling is vastgesteld dat de veroordeelde zich in staat van wettelijke herhaling bevond, achtentwintig jaar;».

4 oktober 2005

Bart LAEREMANS (Vlaams Belang)
Filip DE MAN (Vlaams Belang)
Bert SCHOOFS (Vlaams Belang)

TEXTE DE BASE

8 juin 1867

CODE PENAL

Art. 60

En cas de concours de plusieurs délits, les peines seront cumulées sans qu'elles puissent néanmoins excéder le double du maximum de la peine la plus forte. En aucun cas, cette peine ne peut excéder vingt années d'emprisonnement ou trois cent heures de peine de travail.

Art. 61

Lorsqu'un crime concourt, soit avec un ou plusieurs délits, soit avec une ou plusieurs contraventions, la peine du crime sera seule prononcée.

Art. 62

En cas de concours de plusieurs crimes, la peine la plus forte sera seule prononcée. Cette peine pourra même être élevée de cinq ans au-dessus du maximum, si elle consiste dans la réclusion à temps ou la détention de quinze ans à vingt ans ou un terme inférieur.

TEXTE DE BASE ADAPTE A LA PROPOSITION

8 juin 1867

CODE PENAL

Art. 60

Sans préjudice de l'application de l'article 65, en cas de concours de plusieurs délits ou de plusieurs crimes, ainsi que lorsqu'un ou plusieurs crimes concourent, soit avec un ou plusieurs délits, soit avec une ou plusieurs contraventions, les peines seront cumulées sans qu'elles puissent néanmoins excéder le double du maximum de la peine la plus forte, avec un maximum de quarante ans d'emprisonnement pour les peines à temps.

En application du présent article, la réclusion à perpétuité peut être prononcée deux fois.¹

Art. 61

(...)²

Art. 62

(...)³

¹ Art. 2: remplacement.

² Art. 3: abrogation.

³ Art. 4: abrogation.

BASISTEKST

8 juni 1867

STRAFWETBOEK

Art. 60

Bij samenloop van verscheidene wanbedrijven worden alle straffen samen opgelegd, zonder dat zij evenwel het dubbele van het maximum van de zwaarste straf te boven mogen gaan. In geen enkel geval mag die straf twintig jaar gevangenisstraf of driehonderd uren werkstraf te boven gaan.

Art. 61

Bij samenloop van een misdaad met een of meer wanbedrijven of met een of meer overtredingen, wordt alleen de op de misdaad gestelde straf uitgesproken.

Art. 62

Bij samenloop van verscheidene misdaden wordt alleen de zwaarste straf uitgesproken. Die straf kan zelfs tot vijf jaar boven het maximum worden verhoogd, indien zij bestaat in tijdelijke opsluiting of hechtenis van vijftien jaar tot twintig jaar, respectievelijk gedurende een kortere termijn.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

8 juni 1867

STRAFWETBOEK

Art. 60

Onverminderd de toepassing van artikel 65, worden bij samenloop van verscheidene wanbedrijven of verscheidene misdaden, alsook in geval van samenloop van één of meer misdaden met een of meer wanbedrijven of overtredingen, alle straffen samen opgelegd, zonder dat zij evenwel het dubbele van het maximum van de zwaarste straf te boven mogen gaan en met een maximum van veertig jaar gevangenisstraf voor de tijdelijke straffen.

Levenslange opsluiting kan, bij toepassing van dit artikel, twee maal worden uitgesproken.¹

Art. 61

(...)²

Art. 62

(...)³

¹ Art. 2: vervanging.

² Art. 3: opheffing.

³ Art. 4: opheffing.

5 mars 1998

Loi relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964

Art. 2

Les condamnés à une ou plusieurs peines privatives de liberté peuvent être libérés conditionnellement, selon les modalités et conditions fixées dans la présente loi.

Pour qu'une libération conditionnelle puisse être accordée, les conditions suivantes doivent être remplies cumulativement :

1° le condamné à une ou plusieurs peines privatives de liberté doit :

a) soit, avoir subi un tiers de ces peines, pour autant que la durée de la partie des peines déjà subie excède trois mois;

b) soit, si le jugement ou l'arrêt de condamnation a constaté que le condamné se trouvait en état de récidive légale, avoir subi les deux tiers de ces peines sans que la durée des peines déjà subies excède quatorze ans et pour autant que la durée de la partie des peines déjà subies excède six mois;

c) soit, en cas de condamnation à une peine privative de liberté à perpétuité, avoir subi dix ans de cette peine, ou, en cas d'arrêt de condamnation ayant prononcé la même peine et constaté que le condamné se trouvait en état de récidive légale, avoir subi quatorze ans de ladite peine;

2° le condamné doit pouvoir présenter un programme de reclassement duquel apparaît sa volonté et son effort de réinsertion dans la société; pour l'élaboration du programme de reclassement, le condamné est assisté par les services compétents;

5 mars 1998

Loi relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964

Art. 2

Les condamnés à une ou plusieurs peines privatives de liberté peuvent être libérés conditionnellement, selon les modalités et conditions fixées dans la présente loi.

Pour qu'une libération conditionnelle puisse être accordée, les conditions suivantes doivent être remplies cumulativement :

1° le condamné à une ou plusieurs peines privatives de liberté doit :

a) soit, avoir subi un tiers de ces peines, pour autant que la durée de la partie des peines déjà subie excède trois mois;

b) soit, si le jugement ou l'arrêt de condamnation a constaté que le condamné se trouvait en état de récidive légale, avoir subi les deux tiers de ces peines sans que la durée des peines déjà subies excède quatorze ans et pour autant que la durée de la partie des peines déjà subies excède six mois;

c) soit, en cas de condamnation à une peine privative de liberté à perpétuité, avoir subi dix ans de cette peine, ou, en cas d'arrêt de condamnation ayant prononcé la même peine et constaté que le condamné se trouvait en état de récidive légale, avoir subi quatorze ans de ladite peine **et, en cas de condamnation à une double peine privative de liberté à perpétuité, avoir subi vingt ans de cette peine, ou, en cas d'arrêt de condamnation ayant prononcé la même peine et constaté que le condamné se trouvait en état de récidive légale, avoir subi vingt-huit ans de ladite peine;**⁴

2° le condamné doit pouvoir présenter un programme de reclassement duquel apparaît sa volonté et son effort de réinsertion dans la société; pour l'élaboration du programme de reclassement, le condamné est assisté par les services compétents;

⁴ Art. 5: ajout.

5 maart 1998

Wet betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen door de wet van 1 juli 1964

Art. 2

Veroordeelden tot één of meer vrijheidsbenemende straffen, kunnen voorwaardelijk in vrijheid worden gesteld, op de wijze en onder de voorwaarden bepaald in deze wet.

Een voorwaardelijke invrijheidstelling kan alleen worden verleend, indien tegelijk wordt voldaan aan de volgende voorwaarden :

1° de veroordeelde tot één of meer vrijheidsbenemende straffen moet :

a) hetzij, één derde van deze straffen hebben ondergaan, voor zover de duur van het reeds ondergane gedeelte van de straffen meer dan drie maanden is;

b) hetzij, indien in het vonnis of in het arrest van veroordeling is vastgesteld dat de veroordeelde zich in staat van wettelijke herhaling bevond, twee derden van die straffen hebben ondergaan zonder dat de duur van de reeds ondergane straffen meer dan veertien jaar bedraagt en voor zover de duur van het reeds ondergane gedeelte van de straffen meer dan zes maanden bedraagt;

c) hetzij, in geval van een veroordeling tot een levenslange vrijheidsbenemende straf, tien jaar van deze straf hebben ondergaan, of, indien in het arrest van dergelijke veroordeling is vastgesteld dat de veroordeelde zich in staat van wettelijke herhaling bevond, veertien jaar;

2° de veroordeelde moet een reclasseringsplan kunnen voorleggen waaruit zijn bereidheid en inspanning tot reïntegratie in de samenleving blijkt; voor het opstellen van het reclasseringsplan wordt de veroordeelde bijgestaan door de bevoegde diensten;

5 maart 1998

Wet betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen door de wet van 1 juli 1964

Art. 2

Veroordeelden tot één of meer vrijheidsbenemende straffen, kunnen voorwaardelijk in vrijheid worden gesteld, op de wijze en onder de voorwaarden bepaald in deze wet.

Een voorwaardelijke invrijheidstelling kan alleen worden verleend, indien tegelijk wordt voldaan aan de volgende voorwaarden :

1° de veroordeelde tot één of meer vrijheidsbenemende straffen moet :

a) hetzij, één derde van deze straffen hebben ondergaan, voor zover de duur van het reeds ondergane gedeelte van de straffen meer dan drie maanden is;

b) hetzij, indien in het vonnis of in het arrest van veroordeling is vastgesteld dat de veroordeelde zich in staat van wettelijke herhaling bevond, twee derden van die straffen hebben ondergaan zonder dat de duur van de reeds ondergane straffen meer dan veertien jaar bedraagt en voor zover de duur van het reeds ondergane gedeelte van de straffen meer dan zes maanden bedraagt;

c) hetzij, in geval van een veroordeling tot een levenslange vrijheidsbenemende straf, tien jaar van deze straf hebben ondergaan, of, indien in het arrest van dergelijke veroordeling is vastgesteld dat de veroordeelde zich in staat van wettelijke herhaling bevond, **veertien jaar, en, in geval van een veroordeling tot een dubbele levenslange vrijheidsbenemende straf, twintig jaar van deze straf hebben ondergaan, of, indien in het arrest van dergelijke veroordeling is vastgesteld dat de veroordeelde zich in staat van wettelijke herhaling bevond, achtentwintig jaar;**⁴

2° de veroordeelde moet een reclasseringsplan kunnen voorleggen waaruit zijn bereidheid en inspanning tot reïntegratie in de samenleving blijkt; voor het opstellen van het reclasseringsplan wordt de veroordeelde bijgestaan door de bevoegde diensten;

⁴ Art. 5: aanvulling.

3° Il ne peut y avoir de contre-indications impliquant un risque sérieux pour la société ou faisant raisonnablement obstacle aux conditions de réinsertion sociale du condamné; ces contre-indications se rapportent :

- a) aux possibilités de reclassement du condamné;
- b) à la personnalité du condamné;
- c) au comportement du condamné pendant sa détention;
- d) au risque de voir l'intéressé commettre de nouveaux faits constitutifs d'infractions;
- e) à l'attitude du condamné à l'égard des victimes des infractions qui ont donné lieu à sa condamnation.

3° Il ne peut y avoir de contre-indications impliquant un risque sérieux pour la société ou faisant raisonnablement obstacle aux conditions de réinsertion sociale du condamné; ces contre-indications se rapportent :

- a) aux possibilités de reclassement du condamné;
- b) à la personnalité du condamné;
- c) au comportement du condamné pendant sa détention;
- d) au risque de voir l'intéressé commettre de nouveaux faits constitutifs d'infractions;
- e) à l'attitude du condamné à l'égard des victimes des infractions qui ont donné lieu à sa condamnation.

3° er mogen geen contra-indicaties bestaan die een ernstig risico inhouden voor de maatschappij of die er redelijkerwijze aan in de weg staan dat de voorwaarden voor de sociale reïntegratie van de veroordeelde worden vervuld; deze tegenaanwijzingen hebben betrekking op :

- a) de mogelijkheid tot reclassering van de veroordeelde;
- b) de persoonlijkheid van de veroordeelde;
- c) het gedrag van de veroordeelde tijdens de detentie;
- d) het risico op het plegen van nieuwe strafbare feiten;
- e) de houding van de veroordeelde tegenover de slachtoffers van de strafbare feiten waarvoor hij werd veroordeeld.

3° er mogen geen contra-indicaties bestaan die een ernstig risico inhouden voor de maatschappij of die er redelijkerwijze aan in de weg staan dat de voorwaarden voor de sociale reïntegratie van de veroordeelde worden vervuld; deze tegenaanwijzingen hebben betrekking op :

- a) de mogelijkheid tot reclassering van de veroordeelde;
- b) de persoonlijkheid van de veroordeelde;
- c) het gedrag van de veroordeelde tijdens de detentie;
- d) het risico op het plegen van nieuwe strafbare feiten;
- e) de houding van de veroordeelde tegenover de slachtoffers van de strafbare feiten waarvoor hij werd veroordeeld.